

Ma mind a nyolc régióban meg kell ismételni a megyeielnök-választást

Az okok lényegében nem változtak: a polgárok valószínűleg ezért maradnak otthon, mert nem tudatosítják a megyei választások jelentőségét és azt, hogy a regionális parlamentekbe juttatott képviselők és a megyefőnökök kezében óriási hatalom összpontosul, komoly összegekről döntenek, a megye lakosainak a mindennapi életét érintő határozatokat hoznak.

Ma mind a nyolc régióban meg kell ismételni a megyeielnök-választást

Az okok lényegében nem változtak: a polgárok valószínűleg ezért maradnak otthon, mert nem tudatosítják a megyei választások jelentőségét és azt, hogy a regionális parlamentekbe juttatott képviselők és a megyefőnökök kezében óriási hatalom összpontosul, komoly összegekről döntenek, a megye lakosainak a mindennapi életét érintő határozatokat hoznak. Ezenkívül a kampány nem volt mozgósító erejű, sőt kimondottan unalmas volt, pedig sok pénzt költöttek rá. Egyes becslések szerint a politikusok több tíz milliót különítettek el e célra, a legmélyebben a jelenlegi Pozsony megyei elnök nyúlt a zsebébe. Bár nem akarta elárulni, pontosan mennyibe kerültek a provokatív billboardok és a többi népszerűsítő eszköz, a költségek bizonyára milliókra rúgnak. Az egyik zsolnai jelölt bevallotta, 3,5 milliót költött el, s ha győz, a befektetés kamatostul megtérül, megyefőnökként legkevesebb 4,2 milliót fog keresni. Az elnöki székbe ülőkre kényelmes hivatal, szolgálati kocs, külföldi utak, reprezentatív rendezvények és évente 14 fizetés vár. Bérük a közigazgatásban elérhető legmagasabb bértarifa és személyi értékelés kétszeresének felel meg, ami havonta körülbelül 80 ezer koronát jelent. Ugyanakkor mindenhová ingyen utaznak, pontosabban az útiköltségeiket téríti a megye. Miután véget ér a megbízási időszak, kéthavi fizetésüknek megfelelő végkielégítést kapnak. Természetesen rendkívüli jutalomban is részesülhetnek, erről a képviselő-testületek döntenek. A közérdekű adatok közzétételéről szóló törvény értelmében az erre vonatkozó információkat januártól már nyilvánosságra kellene hozni, a parlament ezt már jóváhagyta, csak hogy az államfő nem írta alá, s ha nem törlik meg az elnöki vétót, a megyei fizetéseket ezentúl is homály fedi majd.

A választási részvétel az utóbbi 15 évben fokozatosan csökkent. Elemzők szerint nem csoda: az emberek belefáradtak a sok voksolásba, hiszen volt olyan év, hogy többször kellett az urnákhoz járulni. 2004-ben például volt kétfordulós államfőválasztás, referendum a megbízási időszak kurtításáról, majd európai parlamenti képviselőket is választottunk. A népszavazásokat is általában ignorálják a polgárok: ahhoz, hogy érvényes legyen, a lakosok felének véleményét kellene mondania. Az egyetlen érvényes referendum az uniós csatlakozásról szólt.

A részvételi arány nem utolsósorban függ az időjárástól is. Két héttel ezelőtt – főleg Besztercebánya megyében – a havazás sokakat elriasztott, néhány helyen gyertyafénynél töltötték ki a cédulákat. Az időjárástól függ az eredményhirdetés is. „Mivel csak két jelöltre lehet szavazni, a voksokat gyorsan összeszámlálják, így hamarabb várható eredmény, mint két héttel ezelőtt. Hivatalosan azonban csak azután lehet nyilvánosságra hozni az adatokat, miután az összes jegyzőkönyvet kézhez kapjuk. Ha jó idő lesz, ezzel nem lesz gond” – mondta lapunknak Orbán Edit, a Központi Választási Bizottság elnöke. (sz-a)

RÉSZVÉTELI ARÁNYOK AZ ELMÚLT 15 ÉVBEN

Parlamenti választások 1990-ben 95,39%

Parlamenti választások 1992-ben 84,20%

Parlamenti választások 1994-ben 75,65%

Parlamenti választások 1998-ban 84,24%

Államfőválasztás 1999-ben – 1. forduló 73,89%

Államfőválasztás 1999-ben – 2. forduló 75,45%

Megyei választások 2001-ben – 1. forduló 26,02%

Megyei választások 2001-ben – 2. forduló 22,61%

Parlamenti választások 2002-ben 70,06%

Helyhatósági választások 2002-ben 49,51%

Államfőválasztás 2004-ben – 1. forduló 47,94%

Államfőválasztás 2004-ben – 2. forduló 43,50%

Európai parlamenti választás 2004-ben 16,96%

Megyei választások 2005-ben – 1. forduló 18,03%

Megyei választások 2005-ben – 2. forduló ?

(A Szlovák Statisztikai Hivatal adatai nyomán)

Miben különbözik a mai szavazás az első fordulótól?

Orbán Edit, a Központi Választási Bizottság elnöke:

A megyei választások mai, második fordulója alapvetően abban különbözik a két héttel ezelőtti első körtől, hogy most már csak két személy közül kell egyet kiválasztani. Múltkor két szavazólapot kaptak a polgárok, az egyikben a képviselőjelöltek, a másikon a megyefőnöki székre pályázók szerepeltek. A megyei képviselőket már kiválasztották a lakosok, ám mivel egyetlen elnökjelölt sem szerezte meg a leadott szavazatok több mint 50 százalékát, a mai fordulóba a két, legtöbb szavazatot kapott személy jutott. Ezúttal nincs megkötés, legkevesebb mennyi voksot kell szerezni. Az lesz a megyefőnök, akit többen választanak. A győzelemhez elég akárcsak egyetlen pluszszavazat is. A polgárok ma csak egyetlen cédulát kapnak, azon két jelölt neve lesz, s az egyik név előtti számot kell bekarikázni. A lapot utána borítékba teszik, majd bedobják az urnába. Ezenkívül más változás nincs: ugyanúgy reggel héttől este tízig lehet voksolni, a választóhelyiségek sem változtak, s a választási bizottságok is ugyanazok.

A második forduló előtt érkeztek panaszok a választási bizottsághoz?

Érkeztek, de nem voltak lényegesek, néhány még az első fordulóval függött össze. Ha komoly törvénysértést nehezményeztek volna a polgárok, testületünk azonnal rendkívüli ülést tartott volna, ám erre nem volt szükség. (sza)